

Despre învățământul românesc

urmare din pagina 1

...a societății și economiei românești, clientelismul marca Năstase-Marko Bela, care la un moment dat au decis: „De la miniștri la femeie se serviu...” și de atunci mocirla este tot mai adâncă. De 25 de ani, valuri după valuri, turme de geniali incompetenți au cârpit și au tot cârpit reforme, nefiind capabili să facă o adevărată reformă. Nici unul nu avea în cap o paradigmă rațional-științifică a învățământului. Fiecare vedea doar 2 metri dincolo de bombeul pantofilor și credea că asta-i buba, stârpind-o, nefiind capabili să înțeleagă faptul că, dacă tai craca ce-ți stă în cale, cade tot ceea ce este pe cracă. Așa s-a ajuns la o prăbușire năpraznică a nivelului învățământului, a culturii generale și de specialitate, indiferent la ce nivel de absolvire ne referim. Este șocant când vezi că intră „cu medii mari” la facultăți cu pretenții tineri care nu știu să vorbească și să scrie corect gramatical. Unii așa își iau și licența. Încercați „să pipăiți” cultura generală a licențiatilor proaspeți, dar înainte de asta asigurați-vă că aveți un somnifer pentru seară. Cea mai dificilă problemă a unui profesor, care se ocupă de specializări postuniversitare este aceea de a-i învăța (pe majoritatea, excepțiile nu infirmă nimic) să gândească logic în tipul de gândire a domeniului. De exemplu un absolvent de medicină trebuie să posede modul de gândire biologic general, care este altul decât cel fizic, apoi modul de gândire medical, care este unul specific și abia apoi modul specific de gândire a specialității așezate. De ce s-a ajuns sau cum s-a ajuns aici? Să începem din altă parte. În perioada interbelică învățământul românesc a dat culturii și științei universale niște titani, toți fiind „produși locali”, de la clasa I la licență. Care este secretul? Un lucru simplu. Dacă nu ai fundament, construcția se va prăbuși. Sau cum este fundamentul așa va fi și construcția. Lucrurile simple sunt esențiale. Acest lucru l-a înțeles un genial organizator Spiru Haret, care a știut că de calitatea învățământului primar (primele patru clase) depinde evoluția ulterioară a oricărui om. A înființat acele performante școli de învățători, care produceau învățători adevărați. Ce au făcut bramburiștii reformatori și decidenți sociali postdecembriști cu ele? De un secol este demonstrat că în funcție de calitatea și de claritatea informațiilor din copilărie depinde dezvoltarea ulterioară a psihicului. Într-o carte de excepție, Istoria Angliei, F. Mauriac se întreabă la începutul cărții cum a fost posibil ca un trib nenorocit, care a fost tribul picților, care, dacă ar fi dispărut (și s-ar fi putut ușor), nu i-ar mai fi pomenit nici istoria, și care mai apoi a ajuns la câteva mii de oameni, poporul englez a ajuns să domine cultural, politic și economic lumea? Analiza i-a oferit un rezultat simplu (toate lucrurile mari au la bază simplitatea), învățământul i-a propulsat. Învățământul produce oameni, un învățământ produce Dacii, alt învățământ produce Rolls Royce-uri.

Și se întreabă Mauriac ce fel de învățământ? Analiza oferă răspunsuri la fel de simple. Tot ce oferea învățământul englez în primii ani erau modele de oameni. Alexandru cel Mare, Cezar etc... modul lor de a gândi, de a se comporta, de a soluționa probleme. Pe lângă modele umane (matrițe care formează oameni, după chipul și asemănarea lor, ca orice matriță) se predau cunoștințe clare, nu multe, dar clare, crescând progresiv în complexitate, care să pună bazele unei gândiri limpezi și eficiente. La noi? Manualele sunt obiecte de achiziții oneroase, bătlăii între edituri, mai mult sau mai puțin având legătură cu tema, dar, ca în orice achiziție, mușchii dictează în dauna profesionalismului. Nu doar banii sunt publici, dar și copiii sunt tratați ca fiind copii publici. Tot felul de fabrici universitare au produs tot felul de specialiști, care nu au de lucru. Așa vor șahiștii să țină un curs „de formare a gândirii” (oare profesorii de sport?), arhitecții să-i învețe pe copii să se uite la clădiri, preoții fără parohie „să fie în serviciu” etc... Stai și te crucești. Am auzit că nu știu în ce clase primare se primesc cunoștințe despre instalații etc...

Există un proverb chinez: „Omului flămând să nu-i dai pește, pentru că îi faci rău, dă-i o undiță și învață-l să pescuiască”. Va deveni independent și nu va mai cerși. Nu poți să înveți un copil să gândească în mod corect, într-un domeniu specific, dacă întâi nu i-ai format gândirea generală. Aceasta înseamnă să începi cu exact citirea și modelele general umane de urmat, ca bază atitudinală față de tot ce-i va oferi viața, plus elemente de matematică, pentru a-i pune bazele logicii.

Pentru trecerea spre realitatea palpabilă îl vei face să înțeleagă elemente de fizică și chimie, iar pentru realitatea socială, istorie și geografie. Aducere la zi. Da, dar după ce îi pui bazele. Este o lege absolută a naturii. Totul evoluează de la simplu la complex. Asta nu înțeleg aiurii noștri pseudogeniali, care vor să predea „ultimele teorii”, pe care nici ei nu le știu le înțeleg, dar „au morgă”... Apropo de modernitate. La un moment dat americanii au zis că vor face „clase de genii”, luând cei mai dotați copii și formând clase trecute direct pe calculatoare. De toți s-a ales praf. Au devenit niște banali oarecare, deși s-au născut pentru a fi performanți. Natura nu iartă. Iar dacă e să vorbim de modernitate iarăși saltul uriaș al științelor a fost făcut de generația care, în sfârșit de secol XIX și început de secol XX, s-a format clasic, de la simplu la complex (de la Einstein la Watson și Crick).

Odată cu „modernizarea învățământului, pornind de la tot felul de teorii: „Lu-lu-lu și Gu-gu-lu” a început seceta, adică nu s-a mai produs nimic esențial în știință și cultură, comparabil cu performanțele anterioare. Dacă vrem să creștem căpșunari și buni măturători, nu trebuie decât să continuăm pe drumul inițiat de reformatorii postdecembriști. Nu poți încărca zilnic, săptămânal etc... un copil decât cu un număr de ore. Con-

ținutul și consecința formativă a acestor ore este esențială. Apropo de copiii șahiști, arhitecți, instalatori etc... în alte țări, în locul acestor năzbâtii cu ochii pe banii publici, se predau ore de dezvoltare a creativității, ceea ce înseamnă privire spre viitor.

În legătură cu abecedarele pe tabletă este bine de reținut că motricitatea, scrisul de mână influențează dezvoltarea cogniției. Această motricitate este atât de importantă pentru intelect, încât la schizofrenii cronici, acolo unde medicația nu influențează boala, se folosește dezvoltarea motricității digitale, învățându-i cu o tehnică specială să cânte la pian. În joc sunt interfețele dintre celulele neuronale. Sunt lucruri încă incomplet descifrate de psihoneuroștiințe. A trata cu superficialitate aceste probleme doar prin târguiala dintre niște editori cu ochii pe banii pulbici și niște decidenți în necunoștință de cauză este o superficialitate uriașă. Este posibil să urmeze generații de oligofreni de salon (copii sacrificați). Nu credeți că era necesară o dezbatere științifică amplă pe această temă, înainte de a lua hotărârea?

Atenție la materialul biologic. Dintr-o ghindă poți obține un stejar falnic sau un bonsai într-un ghiveci. La fel și dintr-un copil. Nu lăsați pe mâna incompetenților clienți politici aceste lucruri! Am vorbit superficial despre bazele învățământului. Fiecare nivel prezintă boli la fel de periculoase. Reforma în învățământ ar trebui începută cu o comisie largită formată (sau comisii formate) din cei mai buni specialiști ai țării, în respectivele discipline, care să elaboreze (în continuitate) principiile învățământului românesc și conținutul lui progresiv, pe etape de vârstă și apoi pe specializări. Există o mare diferență între oamenii de concepție și oamenii de execuție, fapt total neglijat până acum (sau necunoscut, ori neînțeles) de decidenții clienți politici postdecembriști. Dar numai conceptele clare pot duce la aplicații eficiente. Există oameni buni de concepție și există oameni buni de execuție. A face confuzie între aceste două categorii de oameni înseamnă a bulversa totul.

Rățiunea de a fi a învățământului este formarea de oameni ași de a stăpâni adevărurile și realitatea, la nivelul la care a ajuns în acel moment cunoașterea umană.

Adică, absolvenții fiecărei generații trebuie să fie adaptați societății timpului lor și, ca generație, să stăpânească aplicativ fiecare dintre necesitățile societății aceluia moment: științifice, culturale, tehnice, profesionale etc. Rezultă că învățământul trebuie să fie un sistem dedicat performării tinerilor pe categorii, dedicați câte unui domeniu, câte unei necesități. Adică, ai nevoie de muzicieni? Trebuie să ai școli de muzică și conservatoare. Ai nevoie de electricieni? Trebuie să ai școli care să-ți formeze electricienii compleți și stăpâni pe meserie. Ai nevoie de tăbăcari? Trebuie să ai școli performante de tăbăcărie etc. Are Ministerul Învățământului un inventar al actualelor necesități ale

societății românești? După ceea ce se vede în practică, nici măcar nu s-a gândit la așa ceva. În al doilea rând, dacă am nevoie la nivel de țară de, să zicem, 5000 de electricieni, nu voi califica 10.000, pentru că voi falimenta. Ori mă va costa școlarizarea și vor pleca din țară ca să lucreze pentru alții, pe care astfel îi subvenționez, ori vor lucra altceva, adică necalificat și neperformant. Dacă am nevoie de 1000 de medici pe an nu voi produce 2000. Nu doar în ideea de pagubă financiară, dar cine își exportă tineretul, cine îl pregătește nu pentru a găsi loc de muncă în țară, ci în străinătate, acela își exportă viitorul și se îndreaptă spre faliment național. Cum stăm noi la ora actuală? Am avut școli profesionale performante? Ce am făcut cu ele? Am experimentat reforme? Cu ce rezultat? Producem doar licențiați? Ce fel de licențiați? Ce știu să facă? Care este nivelul pregătirii lor când își ridică țidula-diplomă? Păi, nenorociți reformatori, se știe de când lumea că oamenii se deosebesc din naștere în ceea ce privește potențialul cognitiv și de dezvoltare. Unul poate ajunge inginer inventator și ar fi păcat de la Dumnezeu să rămână la lopată. Altul ar putea fi un tâmplar de lux, un performant, dar doar atât. Ar însemna să-ți bați joc de el să-l califici, să zicem, matematician, unde ar ajunge un prost. Deci, orice tineret, de oriunde, este format din indivizi stratificați pe categorii de talente și pe nivele de aptitudini. Aceasta cere și orice societate corectă: „Dați fiecărui tânăr posibilitatea de a fi maxim ceea ce poate fi în domeniul care i se potrivește și unde este nevoie de el”. A-l obliga, prin sistem și reglementări, să fie ceea ce nu poate fi înseamnă a scoate de pe banda rulantă a învățământului un rebut și, în final, a-ți bate joc de el. Un croitor de geniu valorează cât orice alt profesionist de geniu. Contează la ce nivel te situezi în meseria sau profesia ta. Am avut noi un învățământ performant? Altfel, cum am fi ajuns între primele cinci națiuni ale lumii (și suntem printre ei o națiune pitică!) la olimpiadele elevilor. Altfel, cum ar fi făcut față performant toți profesioniștii care au emigrat în lumea largă? La ora actuală, există mai mulți doctori, ingineri și universitari români în lumea largă decât în România. Țara nu a reușit să-i rețină, pentru că nu are gospodari, pentru că e gospodărită de politicieni. Deci am avut un învățământ normal conceput și cu performanțe ce nu pot fi negate, cu defectele lui, desigur. El trebuia adaptat la noul tip de societate, înlăturate defectele și performat. În loc de așa ceva, bezmetici de extracție politică, au „reformat”, au „modernizat”, au „experimentat” etc. într-un cuvânt au dezorganizat și batjocorit sistemul educațional.

Învățământul înseamnă viitorul unui popor. Abia după ce sunt respectate aceste câteva idei esențiale, învățământul poate fi îndrumat spre rațiunea lui de a fi și abia după ce se respectă rațiunea lui de a fi se poate trece la performarea lui.

■ (27 ianuarie 2015)

comemorări

✚ Luna mai pentru noi a fost cu zile fericite și bucurăse, 14 mai, ziua noastră de căsătorie, 16 mai, era ziua ta de naștere, ca 20 mai 2013, să devină cea mai neagră zi din viața noastră, ziua în care ne-ai părăsit bunul și blândul nostru soț, tată și bunic,

PAVEL PETRUȚIU.

Dumnezeu să-ți dea odihnă veșnică în pace și liniște. Ne este dor de tine! Soția Doina și fiica-Cornelia cu familia.

✚ Ploaia își picură lacrimile peste natura revenită la viață, iar noi retrăim durerea pierderii cu 4 ani în urmă a soțului, tatălui, socrului și bunicii noastre drag

ALEXANDRU BORZA.

Ne este dor de tine! Am vrea să-i mai vorbim și să ne vorbească, dar ... răspunsuri găsim doar în inimile noastre, unde el trăiește în amintiri pline de lumină și iubire. Dumnezeu să-l odihnească în pace. Soția Doina, fiicele Sanda și Stanca, ginerii Mircea și Costi, nepoții Șerban și Alexandra. (3912)

✚ Se împlinesc șase luni de când ne-a părăsit, la o chemare puternică și binecuvântată a Domnului, nepoata, sora, mătușa și verișoara noastră neprețuită și multiubită

LIGIA MUREȘAN,

inginer silvic. Recunoștință tuturor celor care-i vor dăruii o clipă de aducere aminte și o rugăciune. Rugăciunea parastasului va avea loc duminică, 21 mai 2017, la liturghia de la orele 10.00, la Catedrala Greco-Catolică „Sfântul Nicolae” Oradea. Dumnezeu să o odihnească în pace. Familia îndurerată. (3939)

✚ 1950-2004

Dragul nostru
GHEORGHE FEKETE

„E aici și totuși nu e ...

E prea aproape și prea departe ...

E în tot și în toate
E în sufletele noastre...”

Nu te vom uita nicicând și ne rugăm Tatălui Ceresc să-ți vegheze somnul liniștit. Luminița, Florica și Daniel. (3702)